

Rock a haverokkal

Húszmillió forinttal támogatta a megyei önkormányzat a kistelepülési kulturális programok rendezvény-sorozatát, ami a veszélyhelyzet miatt márciusban egy időre megtorpant, azonban július végén folytatódott.

E sorozat állomásaként adott koncertet a Faluház udvarán a somlói HaveRock együttes, melynek tagjai a közelmúltban részt vehettek a Peron Music tehetség központ táborában, felléptek Tatán, Császáron és ter-

mésztesen Vértessomlón is. Hartmann József, a megyei Értéktár Bizottság tagja és Rising Károlyné polgármester köszöntötte a koncertre kilátogatókat és a fellépő fiatalokat, akik igen változatos repertoárral érkeztek.

A „Pancsoló kislány” nyitotta a sort, majd sorban következtek a könnyedebb, keményebb dallamok, amelyek között felcsendült a Bud Spencer–Terence Hill film zenéje, a „Kincs ami nincs” is.

Teljes körű látogatási tilalom a kórházakban

Az országos tisztifőorvos teljes körű, az ország összes egészségügyi, fekvőbeteg-ellátást nyújtó intézményére vonatkozóan látogatási tilalmat rendelt el.

A hatályos intézkedés vonatkozik a közfinanszírozott és a magánellátókra is.

Az NNK közlése értelmében védőfelszerelés biztosítása mellett a látogatási tilalom alatt a súlyos, életveszélyes állapotú vagy végstádiumú betegnél egy hozzátartozó, kiskorú beteg mellett egyik szülője vagy törvényes képviselője, szülő nőnél pedig egy általa megjelölt személy tartózkodhat.

A rendelkezések megsértése esetén 30 ezer forinttól ötmillió forintig terjedő egészségügyi bírság szabható ki.

Önt is felkereshetik!

Folytatódik a Központi Statisztikai Hivatal (KSH) mezőgazdasági összeírása, az Agrárcenzus 2020, amely során személyesen keresik fel a gazdákat az összeírók.

Az összeírás két hullámban valósul meg: június 5–30-a között az érintettek egy része online felületen tölthette ki a kérdőívet, szeptember 19. és november 22. között pedig az agrárcenzus kérdéseire összeírók segítségével válaszolhatnak azok, akik nem vettek részt a felvétel nyári szakaszában. A maszkot viselő összeírók szigorúan ügyelnek a közösségi távolságtartás szabályainak betartására, a rendszeres kézfertőtlenítő használatára és az érintésmentes kommunikációra.

Az adatszolgáltatást kormányrendelet írja elő, így az érintettek számára a válaszadás kötelező. Az adatokat a KSH statisztikai célra gyűjti, azokat csak összesítve, név nélkül publikálja.

GESZTESI KRÓNICA • Közéleti és információs havilap • Lapalapító és kiadó: Várgesztes Község Önkormányzata, 2824 Várgesztes, Arany J. u 47. • Felelős kiadó: Rising Károlyné polgármester • Főszerkesztő: Salamon Gyöngyi, e-mail: salamony@t-email.hu • 20/9611-833 • Hirdetésvétel: 20/9611-833 • Lapzártá: minden hónap 8. napja.

Megjelenik havonta 250 példányban.

A szerkesztőség fenntartja magának a jogot, hogy az olvasói leveleket, reflexiókat rövidített formában, szerkesztve közölje. Ezek az írások nem minden esetben tükrözik a szerkesztőség véleményét. A meg nem rendelt anyagok és hirdetések tartalmáért a szerkesztőség felelősséget nem vállal. Anyagokat nem őrzünk meg és nem küldünk vissza. ISSN: 2062-5472

2020. OKTÓBER

VÁRGESZTES KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATÁNAK KÖZÉLETI ÉS INFORMÁCIÓS HAVILAPJA

Nem feledkeznek meg a bányászokról

Az egykori bányászok kívánságának tett eleget 2017-ben az önkormányzat, amikor a hagyományörzőkkel egy csillét állítottak fel a községháza előtti parkban, amit a legtovább működtetett márkushegyi bányából sikerült beszerezni.

Az emlékhelyen azóta évente megemlékeznek a Bányásznapról, idén negyedik alkalommal.

Az ünnepség szónokaként Rising Károlyné polgármester többek között arról szólt, hogy mélyseges megbecsülés jár azoknak, akik valaha naponta a

mélybe szálltak. Várgesztesiek 121-en dolgoztak a környék bányáiban, legtöbbször Oroszlányban, és így sok család megélhetése vált könnyebbé.

– Kérem, hogy tisztelettel gondoljunk valamennyi bányászra és azokra a bányász feleségekre, akik az ott-honi háttérrel biztosították – fogalmazott a faluvezető.

Az ünnepi gondolatokat követően a hagyományörzők és az önkormányzat nevében a polgármester helyezte el a koszorút az emlékhely talapzatánál.

Civil Kézikönyv

Megjelent az új Civil Kézikönyv, amely értékes információkat tartalmaz a civil szervezetek mindennapi működéséhez, például az adózásról, áfáról, finanszírozási forrásokról, vagy a szervezetek nyilvánosság előtti megjelenéséről. A Civil Kézikönyv második, bővített kiadásával nem csak elméleti áttekintést, hanem olyan gyakorlati tudást ad a civil szervezetek számára, amellyel támogatni tudják a civil szektor további erősödését.

A könyv a falu weboldalán tekinthető meg!

Szakmai Pikniknek adott otthont a Faluház

Szeptember 4-én, pénteken a Nemzeti Művelődési Intézet Komárom-Esztergom Megyei Igazgatósága, az Erzsébet Ifjúsági Alap és a házigazda Várgesztesi Faluház várta szakmai programokkal és értékes beszélgetésekkel a megye kulturális intézményeinek és civil szervezeteinek képviselőit.

A találkozó fő témája az ifjúság kulturális programokba történő bevonása volt. A résztvevőket Rising Károlyné polgármester köszöntötte, majd tanulással, tapasztalatszerzéssel telt a délelőtt: mindenki maga is kipróbálhatott a korosztály motiválására alkalmas feladatokat, elmondhatták saját tapasztalatait az ifjúsági programokkal kapcsolatban és még a mobiltelefonos videóvágással is megismerkedtek, hogy rendezvényeikről azonnal videós anyagokat tudjanak

feltölteni a közösségi oldalakra. Az esemény zárásaként Geiszt Róbert mutatta be a Faluház sokrétű tevékenységét.

A résztvevők a sok-sok jó gyakorlathoz kívül saját süteményekkel, szörppel, gyümölcscsel érkeztek, ami a hazai készítésű gulyás mellett megalapozta a piknik kötetlen hangulatát.

A Sárissápról, Vértessomlóról, Oroszlányról, Kisberről, Leányvárról, Tatából, Tarjánból, Pilismarótról, Almásfüzitőről, Etéről, Bajról, Tatabányáról, Komáromból és persze Várgesztesről érkező kulturális szakemberek a rendezvény legnagyobb erényének a közös gondolkodást, az értékes ötleteket és szakmai kapcsolatépítést tartották.

A település növénykincsei

A falu mellett elhelyezkedő, kiszáradó kékperjés láprét a Natura 2000 hálózat része (Vértes SCI). Több védett állat- és növényfajjal büszkélkedhet, közülük kiemelendő két nappali lepkefaj: a vérfű-hangyaboglárka és a sötét hangyaboglárka. Mindkettő ún. közösségi jelentőségű állatfaj, melyek megőrzését a Natura 2000 területek hivatottak biztosítani.

Védett növényfajai között megtaláljuk a szibériai nőszirmot és a hússzínű ujjaskosbort is. Utóbbinak néhány száz töves állománya él a területen – tájékoztatott Húvös-Récsi Anna biológus.

A Vértes belsejében kiemelkedő jelentőségű élőhelytípus fenntartása érdekében, ebben az évben a települési önkormányzat támogatásával megkezdődött annak természetvédelmi célú kezelése. Ennek legfontosabb része a rét rendszeres és mozaikos kaszálása.

Emléktáblát avattak

Mintegy negyvenen vettek részt a falu nevezetes lakójának, prof. dr. Hutterer Miklós emléktáblájának a felavatásán. Az eseményen Pfszterer Ilona, a ház jelenlegi lakója köszöntötte a résztvevőket a család nevében.

– Aki harmóniára törekszik, annak kincs a természet közelsége és az őszinte emberi kapcsolatok. A professzor úr gyermekkori élményei meghatározói lehettek, ezért felnőttként tudatosan választhatta Várgesztest. Az egyetemi szorgalmi időn kívüli részt itt töltötte családjával. Óriási ötlete volt, hogy az egykori pajta háza hátsó falaként tovább él. Mintha azt üzenné, becsüld elődeid munkáját, építsd tovább. Egyik jelentős munkájának címe: A Vértes-hegységben levő Várgesztes német nyelvjárása – kezdte avatóbeszédét Rising Károlyné polgármester az Arany János u. 63. alatti épületnél, aki így folytatta: sok kiváló ember, szakember, sportoló élt és él Várgesztesen, de professzori rangú egyedül ő, Hutterer Miklós volt. Az emléktábla avató célja a főhajtás, a tisztelet mellett, hogy felhívjuk a mai generáció figyelmét arra, hogy tehetséggel, tanulással, szorgalommal ilyen eredményeket lehet elérni. Őszinte tiszteletet érzek azok iránt, akik tudásukat a katedrán, vagy írásos formában képesek továbbadni. Az életük így nem zárul le nyomtalanul. A kőfalra elhelyezett tábla lassításra, megállásra készíti az itt élőket és a falunkba érkező turistákat.

Az ünnepségen ott volt Kőrösiné dr. Merkl Hilda irodalomtörténész, az ELTE egyetemi adjunktusa, Hutterer professzor egykori tanítványa, aki tanára termékeny szakmai munkáját méltatta: széleskörű szakmai tudása, hatalmas

teherbírása, nemzetközi elismertsége, emberi nagysága, segítőkészsége példaértékű volt. Szigora ellenére felhőtlen kapcsolatot ápolt hallgatóival, akiket fejlődésre inspirált.

Ezt követően Irene Hutterer-Pogány, a professzor özvegye idézte fel a Várgesztesen töltött éveket, valamint a gesztesi emberekhez kapcsolódó élményeiről mesélt.

Akinek Várgesztes volt a világ közepe

Claus Jürgen Hutterer professzor, azaz Hutterer Miklós György, a várgesztesi tehénpásztor unokája, itt építette fel a házat. Már gimnazista korában a germanisztika volt a szerelme, méghozzá abban az időben, amikor enyhén szólva nem volt ildomos olyasmivel foglalkozni, amiben a német is benne van. Vágyai szerinti szakot nem indítottak az ELTE-n, hát elkezdte tanulmányait a magyar és indogermanisztika szakon. Tudományos Akadémiai ösztöndíjjal Moszkvában tanulta a germanisztikát, és onnan kutatta a közép- magyarországi német nyelvjárásokat. Bőröndnyi magnetofonnal járta 1954 és 1958 között a dunántúli falvakat, településeket. A szorgalmas gyűjtés eredményeit terjedelmes dolgozattá formálva nyerte el a kandidátusi tudományos fokozatot. Mint az ELTE oktatója szemináriumokat tartott a Magyarországi német nyelvjárásokról, és a hallgatói bevonásával az eddig fel nem kutatott területeken vizsgálta a német nyelvjárásokat hangtani és szófeldrajzi szempontból. Várgesztes is kutatási területté vált. Kutatásaival iskolát teremtett, amit az egyetem 1996-ban, díszdoktorrá avatásával ismert el.

A germanisztika területén folytatott egy évtizedes kutató munkája eredményeként megszületett A germán nyelvek című dolgozata, életének legragyogóbb műve. Alkotása alapmű lett egész Európában, mivel könyv formájában is megjelent, amit szerzője további hátróm javított kiadással

csiszolt. Elnyerte az MTA tudományok doktora címet. Az egyetemen minden német és angol szakos hallgatónak germanisztikát tanított. Végül az egyetemi tanári kinevezést is magáénak tudhatta. Tudományos közleményei hat idegen nyelven, tíz országban jelentek meg szinte megállás nélkül. Juri világhírű tudós lett. Európai, amerikai kongresszusokra hívták meg előadónak.

„Hutterer mindent tud!” Ez a mondás járta már 60-as évek közepétől az ELTE Német Tanszékén, köszönhetően kivételes memóriájának, fantasztikus nyelvérzékének, elképesztő munkabírásának. Remek humora, megnyerő egyénisége közkedveltséget eredményezett, amit mi sem bizonyít jobban, hogy halála után Emlékkonferenciát rendeztek tiszteletére, és a temetésén százak vettek részt. Rendkívüli tudós, rendkívüli ember volt.

Várgesztesről sem feledkezett meg soha. Kigondolta háza minden részletét, az építés meg falusi kalákában történt. Azonnal összeszaladt a falu népe, ha a váratlanul érkező téglaszállítványt kellett lepakolni. Eigner József a falakat építette, János, a „Hanesz” meg cserepezett, és még sokan segítettek. Juri nem volt hálátlan, megírta a „A Vértes-hegységben levő Várgesztes német nyelvjárása” című tanulmányt, ami még akkor is őrizni fogja a nyelvi hagyományokat, amikor már senki nem beszélte ezt a nyelvet.

Részletek Tar József 2013-as családtörténeti anyagából